АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тариат сумын ЗДТГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/25/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор В.Цогжаргал Утас: 9915-8257 Цахим хаяг: Tsogjargalb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.10 № 16

танай ____________-ны № ____________-т

ТАРИАТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Р.ТҮМЭНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Тариат сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Тариат сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллага нь урьд оны давсан орлогоос хөрөнгийн зардалд 29,500.0 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны зардалд 21,757.3 мянган төгрөг нийт 51,257.3 мянган төгрөгийг төсөвт суулгаж зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

ЗДТГ-ын даргын 2022 оны тушаалаар Санхүү албаны дарга нь төсөв, төрийн сангийн мэргэжилтний албан тушаалыг хавсран гүйцэтгэж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 7 зорилтын хүрээнд 99 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 84.5 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

003020079

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**78,292,402.20**	**70,759,902.20**
33	**АВЛАГА**	**0.00**	**9,302,800.00**
33500	**Бусад авлага**	**0.00**	**9,302,800.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	9,302,800.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**78,292,402.20**	**61,457,102.20**
35400	**Хангамжийн материал**	**78,292,402.20**	**61,457,102.20**
35410	Бичиг хэргийн материал	2,500,291.00	2,414,141.00
35420	Аж ахуйн материал	40,721,611.20	30,107,961.20
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	7,293,000.00	7,350,000.00
35450	Барилгын засварын материал	12,777,500.00	12,585,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	15,000,000.00	9,000,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,094,689,846.38**	**3,081,418,041.21**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**3,094,689,846.38**	**3,081,418,041.21**
39200	**Биет хөрөнгө**	**3,072,229,679.67**	**3,044,765,874.54**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	736,192,664.00	890,747,200.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-132,972,211.73	-160,290,235.77
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	287,628,733.00	366,528,733.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-69,206,079.56	-120,101,160.93
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	128,055,281.15	132,587,181.15
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-66,398,607.30	-83,070,765.92
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,078,279.00	35,978,279.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21,953,555.54	-24,439,909.80
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,029,611,185.00	3,089,393,498.25
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-849,965,908.35	-1,082,726,844.44
39217	Ном	159,900.00	159,900.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**22,460,166.71**	**36,652,166.67**
39301	Програм хангамж	5,215,000.00	5,215,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,960,833.29	-4,960,833.33
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,206,000.00	36,398,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,172,982,248.58**	**3,152,177,943.41**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**9,157,900.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**9,157,900.00**
41300	**Өглөг**	**0.00**	**9,157,900.00**
41360	**Бусад өглөг**	**0.00**	**9,157,900.00**
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	9,157,900.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,172,982,248.58**	**3,143,020,043.41**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**3,172,982,248.58**	**3,143,020,043.41**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	374,736,782.32	374,736,782.32
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	374,736,782.32	374,736,782.32
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**2,433,931,081.07**	**2,403,968,875.90**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,801,889,834.21	2,433,931,081.07
51220	Тайлант үеийн үр дүн	632,041,246.86	-29,962,205.17
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	364,314,385.19	364,314,385.19
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,172,982,248.58**	**3,152,177,943.41**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,293,628,427.00**	**815,802,714.25**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**789,511,187.00**	**307,159,100.25**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**789,511,187.00**	**307,159,100.25**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**740,000.00**	**280,393,100.25**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	740,000.00	10,556,251.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0.00	269,836,849.25
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	788,771,187.00	26,766,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**504,117,240.00**	**508,643,614.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**31,599,040.00**	**2,281,714.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	350,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,432,740.00	1,931,714.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**472,518,200.00**	**506,361,900.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	472,518,200.00	506,361,900.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**660,787,180.14**	**833,190,919.42**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**660,787,180.14**	**833,190,919.42**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**646,997,828.67**	**774,614,765.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**266,638,699.53**	**272,440,006.00**
210101	Үндсэн цалин	266,638,699.53	222,658,153.00
210102	Нэмэгдэл	0.00	39,718,560.00
210104	Урамшуулал	0.00	10,063,293.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**34,938,643.88**	**34,399,484.58**
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,410,457.88	23,485,548.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,639,736.00	2,763,075.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,116,035.00	2,196,036.06
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	532,233.00	541,443.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,240,182.00	5,413,381.57
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**20,627,841.00**	**23,904,320.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,327,841.00	8,873,280.00
210302	Түлш, халаалт	15,300,000.00	15,031,040.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**39,518,273.00**	**41,956,007.18**
210401	Бичиг хэрэг	3,617,400.00	2,563,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,429,790.00	25,857,394.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,650,000.00	2,241,853.18
210404	Ном, хэвлэл	418,900.00	215,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,964,233.00	8,953,060.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,197,950.00	1,965,450.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	240,000.00	159,200.00
2105	**Нормативт зардал**	**0.00**	**527,800.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	228,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	299,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**2,407,350.00**	**154,000.00**
210604	Урсгал засвар	2,407,350.00	154,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**2,450,000.00**	**3,892,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	2,450,000.00	3,892,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**43,523,760.00**	**32,185,943.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	42,218,960.00	31,117,309.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	600,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	218,634.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	50,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	0.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**236,893,261.26**	**365,155,204.42**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,601,458.90	34,965,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	295,000.00	57,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	174,996,802.36	330,132,554.42
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13,789,351.47**	**58,576,154.24**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**3,728,800.00**	**45,193,126.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	21,863,526.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	21,329,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,728,800.00	2,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**10,060,551.47**	**13,383,028.24**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,060,551.47	13,383,028.24
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**632,841,246.86**	**-17,388,205.17**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**800,000.00**	**12,574,000.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	800,000.00	12,574,000.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**632,041,246.86**	**-29,962,205.17**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *|төгрөгөөр|*

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**504,857,240.00**	**519,199,865.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**740,000.00**	**10,556,251.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**740,000.00**	**10,556,251.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**740,000.00**	**10,556,251.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	740,000.00	10,556,251.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**504,117,240.00**	**508,643,614.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**31,599,040.00**	**2,281,714.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	29,166,300.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	350,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,432,740.00	1,931,714.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**472,518,200.00**	**506,361,900.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	472,518,200.00	506,361,900.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**482,177,240.00**	**486,367,965.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**482,177,240.00**	**486,367,965.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**468,427,888.53**	**427,791,810.76**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**266,638,699.53**	**272,440,006.00**

210101	Үндсэн цалин	266,638,699.53	223,006,329.00
210102	Нэмэгдэл	0.00	39,589,044.00
210104	Урамшуулал	0.00	9,844,633.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**34,961,635.00**	**34,544,384.58**
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,433,449.00	23,573,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,639,736.00	2,773,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,116,035.00	2,202,756.06
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	532,233.00	543,123.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,240,182.00	5,451,205.40
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**20,827,841.00**	**23,904,320.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,327,841.00	8,873,280.00
210302	Түлш, халаалт	15,300,000.00	15,031,040.00
210303	Цэвэр, бохир ус	200,000.00	0.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**32,834,753.00**	**35,351,407.18**
210401	Бичиг хэрэг	3,813,500.00	2,409,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,830,710.00	21,277,034.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,650,000.00	2,185,000.00
210404	Ном, хэвлэл	400,000.00	382,853.18
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,014,543.00	8,497,120.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,126,000.00	600,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**800,000.00**	**0.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**2,450,000.00**	**3,892,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	2,450,000.00	3,892,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**44,014,760.00**	**31,110,218.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,809,960.00	30,041,584.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	604,800.00	600,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	218,634.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	50,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,000.00	0.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	900,000.00	0.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**65,900,200.00**	**26,549,475.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,369,000.00	26,492,375.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	531,200.00	57,100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13,749,351.47**	**58,576,154.24**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**3,688,800.00**	**45,193,126.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	21,863,526.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	21,329,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,688,800.00	2,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**10,060,551.47**	**13,383,028.24**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,060,551.47	13,383,028.24
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**22,680,000.00**	**32,831,900.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**22,680,000.00**	**32,831,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**22,680,000.00**	**32,831,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**22,680,000.00**	**32,831,900.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	22,680,000.00	32,831,900.00

VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-22,680,000.00**	**-32,831,900.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**374,736,782.32**	**364,314,385.19**	**1,801,889,834.21**	**2,540,941,001.72**
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	374,736,782.32	364,314,385.19	1,801,889,834.21	2,540,941,001.72
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	632,041,246.86	632,041,246.86
10	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**374,736,782.32**	**364,314,385.19**	**2,433,931,081.07**	**3,172,982,248.58**
11	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**374,736,782.32**	**364,314,385.19**	**2,433,931,081.07**	**3,172,982,248.58**
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**374,736,782.32**	**364,314,385.19**	**2,433,931,081.07**	**3,172,982,248.58**
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-29,962,205.17	-29,962,205.17
20	**2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**374,736,782.32**	**364,314,385.19**	**2,403,968,875.90**	**3,143,020,043.41**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */ төгрөгөөр /*

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**513,031,900.00**	**503,535,122.76**	9,496,777.24	98.15
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**513,031,900.00**	**503,535,122.76**	9,496,777.24	98.15
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**467,658,800.00**	**458,341,996.76**	9,316,803.24	98.01
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**277,338,700.00**	**272,440,006.00**	4,898,694.00	98.23
210101	Үндсэн цалин	277,338,700.00	223,006,329.00	54,332,371.00	80.41
210102	Нэмэгдэл	0.00	39,589,044.00	-39,589,044.00	
210104	Урамшуулал	0.00	9,844,633.00	-9,844,633.00	
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**34,667,400.00**	**34,544,384.58**	123,015.42	99.65
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,573,800.00	23,573,800.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,773,500.00	2,773,500.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,218,700.00	2,202,756.06	15,943.94	99.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	554,700.00	543,123.12	11,576.88	97.91
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,546,700.00	5,451,205.40	95,494.60	98.28
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**27,600,000.00**	**23,904,320.00**	3,695,680.00	86.61
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,000,000.00	8,873,280.00	-873,280.00	110.92
210302	Түлш, халаалт	19,350,000.00	15,031,040.00	4,318,960.00	77.68
210303	Цэвэр, бохир ус	250,000.00	0.00	250,000.00	0.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**45,329,800.00**	**45,208,507.18**	121,292.82	99.73
210401	Бичиг хэрэг	2,321,900.00	2,321,900.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,122,900.00	21,121,634.00	1,266.00	99.99
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,185,000.00	2,185,000.00	0.00	100.00
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	382,853.18	117,146.82	76.57
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	18,600,000.00	18,597,120.00	2,880.00	99.98
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600,000.00	600,000.00	0.00	100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**22,900,000.00**	**22,731,900.00**	168,100.00	99.27
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,600,000.00	16,431,900.00	168,100.00	98.99
210604	Урсгал засвар	6,300,000.00	6,300,000.00	0.00	100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,000,000.00**	**3,892,000.00**	108,000.00	97.30
210702	Дотоод албан томилолт	4,000,000.00	3,892,000.00	108,000.00	97.30
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**29,322,900.00**	**29,128,504.00**	194,396.00	99.34
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,142,900.00	28,059,870.00	83,030.00	99.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	600,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00	0.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	218,634.00	81,366.00	72.88
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50,000.00	50,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	30,000.00	0.00	30,000.00	0.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**26,500,000.00**	**26,492,375.00**	7,625.00	99.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,500,000.00	26,492,375.00	7,625.00	99.97
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**45,373,100.00**	**45,193,126.00**	179,974.00	99.60
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**45,373,100.00**	**45,193,126.00**	179,974.00	99.60
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,043,500.00	21,863,526.00	179,974.00	99.18
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,329,600.00	21,329,600.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**513,031,900.00**	**503,535,122.76**	9,496,777.24	98.15
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**506,361,900.00**	**492,978,871.76**	13,383,028.24	97.36
320001	Орон нутгийн төсвөөс	506,361,900.00	492,978,871.76	13,383,028.24	97.36
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**57,927,300.00**	**10,556,251.00**	47,371,049.00	18.22
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,670,000.00	10,556,251.00	-3,886,251.00	158.26
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**25.00**	**23.00**	2.00	92.00
620001	Удирдах ажилтан	10.00	10.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	9.00	2.00	81.82
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон */төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,281,714.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,281,714.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,281,714.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	242,900.00
210401	Бичиг хэрэг	87,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	155,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,981,714.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,981,714.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	57,100.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,281,714.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,281,714.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	350,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,931,714.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй, харин залруулагдаагүй нийт 8,551.4 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 334.3 мянган төгрөгийг төсвийн орлого болгох 1 төлбөрийн акт тогтоож, 8,217.1 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өглөө.

Аудитаар тооцсон материаллаг байдлын дүнтэй харьцуулж “Өөрчлөлтгүй” санал дүгнэлт хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 “Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн тогтолцооны цахим системийн ажил” гэсэн чиг үүргийг шинээр бий болгож батлагдсан орон тоог хэтрүүлэн ажилласан ба ЗДТГ-ын нягтлан бодогч Х.Болор-Эрдэнээр дээрх ажлыг хавсруулан гүйцэтгүүлж нэмэгдэл хөлсөнд 334.3 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.3 “Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 “Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шинэ чиг үүрэг бий болгож илүү олгосон хөлсийг төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Тариат сумын ЗДТГ-ын даргын 2022 оны 12 сарын 12-ны А/31 тоот тушаалаар төрийн үйлчилгээний албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг харгалзахгүйгээр хавтгайруулан үндсэн цалинг 5-15 хувиар нэмж оны эцэст бөөн дүнгээр нийт 2,627.7 мянган төгрөгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2022 оын 192 дугаар тогтоолын 3-т “2. Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалин хөлсийг **салбарын онцлог болон албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг харгалзан** нэмэгдүүлж олгох асуудлыг зохицуулахад чиглэсэн арга хэмжээг батлагдсан төсвийн багцынхаа хүрээнд хууль тогтоомжийн дагуу авч хэрэгжүүлэх..." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

3.2.2 Байгууллагын батлагдсан төсвөөс хэтрүүлэн зарцуулсан 3,440.0 мянган төгрөгийн шатахууны өрийг ЗДНХ-өөс барагдуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” , 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 “Батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах”, 41.2.3 “Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

3.2.3 Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс төгсөгчдийн спортын арга хэмжээг зохион байгуулах зардалд 379.0 мянга, ЕБС-ийн төгсөгчдийн хонхны баяр болон татвар төлөгчдийн өдрийг тохиолдуулан явуулсан арга хэмжээний зардалд 250.0 мянга, Үндэсний их баяр наадмыг тохиолдуулан “Хос морьтон” буухиа тэмцээний зардалд 800.0 мянга, сумын худалдааны

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

салбарын 100 жилийн ойд зориулсан медалийн зардалд 300.0 мянга, дурсгалын зураг болон жаазны үнэд 420.0 мянган төгрөг нийт 2,149.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2-т "Зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", 15 дугаар зүйлийн 15.1-т "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно", 15.1.3-т "Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", 15.1.5 “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

3.3 Зөвлөмж

3.3.1.Засаг даргын нөөц хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс ЗДТГ-ын авто машины сэлбэг хэрэгсэл худалдан авсан байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар баталсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ын 2. Нөөц хөрөнгийн зориулалт гэсний 2.1.5 “Энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т зааснаас бусад Засаг дарга хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотой урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсан нэг удаагийн шинжтэй арга хэмжээ” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид төлөвлөх боломжтой зардлыг тухайн зардлын ангилалд төлөвлөж батлуулахад анхаарч ажиллах

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тариат сумын ЗДТГ	5	8,551.4	1	334.3	3	8,217.1	1	0				